

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De inhabitatione caliginosa sub vmbra dilecti. Cap. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Math. 11.
Lucæ 10.

ipientum huius mundi, quoniam summam hanc sapientiam attingere non valent, insipienter irident, & per consequens Deum altissimum collatorem eius: & ideo merito iubet eam indoctis huiusmodi minimè manifestari. *Iesus autem exultans in spiritu dixit: Confiteor tibi Pater Domine cali, & terra, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea paruulis. Ita Pater, quoniam sic placitum est ante te.*

De in habitatione caliginosa sub umbra dilecti. Cap. XXIII.

Joan. 14.
Psalm. 79.

Viso in superioribus de agnitione Dei, quam anima suscipit in imaginibus, & similitudinibus secundum modum, quo in statu viæ attingere licet ad agnoscendum quid sit Deus: iam altiori consilio, graduque sublimiori inquirendum esse reor, de perfecta Dei agnitione per negationem, qua scilicet intelligitur quid Deus non est. Nam anima cum in duobus agnitionis modis iam præmissis contentari nequaquam potest, cum minimè sufficiant, nec plenam agnitionem Dei conferant, ideo relictis illis, anima dilecta totis se præcordijs subleuat ad videndum dilectum in sua nuda gloriosa essentia, deuotis suspirijs clamitans, & dicens: *Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis.* Et iterum: *Domine ostende nobis faciem tuam, & salui erimus.* Cuius rursus obijcitur simplex illud obiectum paternalis essentia, vbi per simplicem intuitum nudæ cogitationis, quietam in habitationem possidendõ iam adinuenit, quia tamen experiri iam incipit, quod omnis illa intuitiua cognitio dumtaxat in imaginibus similitudinibus versatur, veluti Deum per indumenta quadam, & non ex facie recognoscens, cum liquido sentit, quod omnia, quæ per intellectum humanum, & cogitationem nudam imaginari valeat, ab ipsa veritate diuinæ essentia, in infinitum sua dissimilitudine distant: hinc protinus oculum suum intellectualem ab infimis imaginibus corporalibus, vsque ad supremas imagines diuinales denudare festinat. Nec retinere vult imagines diuinitatis, vnitatis, trinitatis, bonitatis, nec sapientia, nec quidem ipsius diuinæ essentia probans luce clarius, quod hæc omnia, quantumcunque præcelsa videbantur, Deum tamen in sua proprietate non representant, sed secundum modum, & mensuram humanæ comprehensibilitatis, & intelligentia. Quapropter per nudam cogitationem suam superascendere non cessat in illam caliginosam, & informem nihilitatem. Vbi nimirum in quandam Dei perfectam ignorantiam constitui-

fitur, velut inter duas mensas, id est, duas agnitiones diuinæ veritatis, quasi fame peritura, dum ad mensam inferiorem inclinare se despicit, vbi Deus in imaginibus creatis tantummodo tenuiter, & umbraticè cognoscitur, & diligitur: ad mensam verò superiorem, vbi Deus in nuda sua gloriosa essentia cognoscitur, & diligitur, adire non permittitur, quamdiu mortali suo corpore detinetur. Hoc enim & sacra Scriptura nos docet, ad Moysen dicens: *Domino: Non videbit me homo, & viuet.* Et iterum Apostolus: *Nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, que preparauit Deus diligentibus se.* Et iterum: *Videmus nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem.* Et Ioannes: *Charissimi, nunc filij Dei sumus, sed nondum aparuit quid erimus: cum autem apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est.* His igitur, & similibus, non absurde probat, quòd ipsam nudam, gloriosam diuinam essentiam experientiali cognitione nequaquam attingere potest, nisi supernaturaliter, & miraculose Deus hoc ipsum ei indulgere voluerit, & in semetipso dignatiua largitate ad hoc habilitando subleuare, & illuminare placuerit, oculo illius intellectuali lumine gloriæ plenius glorificato, vt sic cum Psalmista in lumine eius videat lumen. Hoc est, in lumine gloriæ, quo nostra virtus intellectiua clarificabitur, & habilitabitur ad gloriosam deiformem agnitionem, *videbimus lumen* illud gloriosum eius essentiæ diuinæ.

Exod. 33.

Isa. 64.

1. Cor. 2.

1. Cor. 13.

1. Ioan. 3.

Psalm. 35.

Ioan. 1.

Hinc felix anima contemplationis superessentialis auida, in ipsam nudam caliginosam vacuitatem seu nihilitatem cogitationis suæ coram immediata ignota gloriosa diuinitatis presentia, suam inhabitationem constituit, eò quòd illic sine medio lumen illud gloriosum in ipsam caliginem refulgere non cessat, licet, proh pudor, eam tenebræ comprehendere non possunt. Vnde Ioannes ait: *Quod factum est in ipso vita erat, & vita erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt.* Cuius ratio est, quia caligo illa nondum est glorificata. Dum autem aliquando glorificata fuerit, lumen in lumine comprehendet, & anima ad mensam superiorem subleuata residebit, vbi Deum gustare valebit & bibere, hoc est, in sua nuda gloriosa essentia cognoscere & amare. Si tamen interim suam inhabitationem in ipsa caligine sub mensa superiori, quadam anhelosa longanimitate perseueranter possidere curauerit, velut cellus micas de mensa domini decedentes expectans. Vnde sicut ani-

Matth. 18.

ma fidelis & argumentosa cum Patre pridem habitationem suam in nuda simpliciq[ue] cogitatione perfecerat, præ foribus essentia paterna-
nalis eandem in omnibus operibus suis super omnem multiplicita-
tem, simplici intuitu, placidaq[ue] tranquillitate frequentissimè visi-
tans, requirens, ac possidens, ingrediens, & egrediens ad imperium di-
lecti, ita nunc quoque suam inhabitationem operosius extruit, in illa
caliginosa sua cogitationis vacuitate sub excelsa mensa diuinæ super-
effluentia, coram immediata & ignota presentia dilecti. Licet autem
in excelsa posuerit nidum suum, & in tato collocasse videatur, ni-
hilominus tamen semper sollicita sit, quomodo Deo magis ac magis
placeat, diuinum beneplacitum semper demulcere quærens, in ope-
ribus virtuosis, exercitiis vigorosis, & affectibus amorosis, super om-
nes occupationes & multiplicitates hanc inhabitationem continue
visitans per excessum quendam simplicem suarum cogitationum, su-
per omnes similitudines & imagines, & super omnem nominatio-
nem Dei. Sic post omnem occupationem & tumultuationem secun-
dum sui totalitatem *in idipsum* reuertetur, *in pace* requiescens in il-
lam *vacuitatem & caliginosam nihilitatem sua cogitationis, sicut
in propriam suam inhabitationem. Nec intelligendum est, quòd ibi
penitus sit otiosa, sed quoniam quandam occupationem otiosam pos-
sidet, scilicet amorosam quandam anhelationem ad videndum nu-
dam & gloriosam faciem dilecti sui: ad sedendum, inquam, cum cæte-
ris electis ad mensam illam supremam, ubi dilectus iuxta promissum
transiens ministrabit ei. Vbi denique dilectus cibus eius erit & potus,
& quicquid esuries & sitis gloriosa desiderare potest.

Psal. 4.
* Alia va-
suam.

Anhelatio
animæ tria
complectitur.
Tad un
amor s.

1. Ioan. 1.

Ceterum, hæc anhelatio amorosa in hac caligine celebrata tria si-
mul complectitur, scilicet tadium, desiderium, & spem. Primum au-
tem tadium quoddam complectitur in omnibus, quæ sub hac caligine
continentur, quoniam ibi dilectum suum minimè reperire præualet,
nisi in imaginibus, & similitudinibus, quem in sua proprietate videre
desiderat. Hinc etiam quoddam amorosum tadium de ipsa caligine,
quam inhabitare cogitur, incipit, donec sese dilectus sua pictate ma-
nifestare voluerit. Non enim ignorat, quòd ipse dilecti occultatio
contingit ex parte proprii defectus, cum Deus in se gloriosum lumen
esse dinoscitur, in quo *tenebrae non sunt ullæ*, ut dicit Ioannes. Et ideo
creaturis vniuersis in seipso cognoscibilior est creaturis intellectualibus,
licet ipsum agnoscere nequeant, eò quòd intellectualis oculus eorum,
per lu-

per lumen naturale necdum ad hoc habitatus est, nec etiam per lu-
men gloriæ, quod semper necessario requiritur: sicuti sol materialis
creaturis vniuersis in se magis est visibilis, utpote fons ipse visibilis lu-
cis. Veruntamen vniuersi corporales oculi illam aspiciere propter ni-
miam claritatem non possunt, propter eorum debilitatem, & inhabi-
litem. Sic ergo felix animata radium sustinet lucis caliginis, quam ex
seipsa causatam non ignorat.

Denique licet vtcunq; gaudeat super omnem imaginem, & simi-
litudinem in hanc se conscendisse caliginem, omnemque creaturam
effugisse, & superuolasse, stans inauertibiliter coram immediata præ-
sentia dilecti glorioso lumine caliginem suam illustrantis, quamuis
lumen illud gloriosum eius caligo comprehendere nequeat, radium
tamen sustinet propter debilitatem, & inhabitabilem oculi sui inel-
lectualis lumen illud capere, vel sustinere non valentis: quoniam in
cogitur inter duas mentes famelica, & sitibunda residere.

Secundum verò est quoddam flammigerum desiderium ad glo-
riofam, & nudam dilecti faciem videndam, & fruendam in plenitu-
dine amoris. Quia nunquam plenum gaudium, nisi in perfecta Dei
visione, & cognitione valebit adipisci. Petrus, inquit, & accipietis, ut
gaudium vestrum plenum sit. Et item ait: Videbo vos, & gaudebit cor ve-
strum, & gaudium vestrum nemo toller à vobis. Cum igitur anima in hoc
feruido, & penetratino desiderio coram ignota, licet immediata Dei
præsentia steterit, statim recipit verbum illud absconditum, de quo di-
citur in libro Iob: Porro ad me dictum est verbum absconditum, & qua-
si furtiue suscepit auris mea venas susurri eius, id est, occultissimas infi-
rationes alloquentis Verbi, quod est Filius Dei Christus Iesus sapien-
tia Patris qui, ut dicit Iob, absconditus est ab oculis omnium viventium.
Hoc Verbum anima amorosæ dulci susurrio loquitur in ipsa caligine
sua cogitationis ipse Pater in illa caligine cum Filio, & Spiritu sancto
inhabitans, sicut promiserat Christus, dicens: Ad eum veniemus, &
mansionem apud eum faciemus. Ibi denique Verbum suum loquitur,
non in imaginibus, vel similitudinibus, quæ procul funditus elimi-
nate sunt; sed in sua gloriosa luce, licet ipsi anima Verbum hoc ab-
sconditum maneat: quia quamuis lux ipsa luceat in tenebris, tenebra
tamen eam comprehendere non possunt. De quo Verbo diuino dicit
Sapiens: Cum quietum silentium contineret omnia, & nox in cursu suo me-
dium iter haberet, omnipotens Sermo tuus exiens de celo à regalibus se-

Desideriū
amoris.

Ioan. 16.

Iob 4.

Iob 28.

Ioan. 14.

Iob 1.

Sapient. 18,
Silentium
mythicum.

- alibus venit.* In caligine quippe cogitationis tenent omnes creaturae *silentium*, ubi caliginosa *nox* suum cursum habere dinoscitur, id est, tum suum in hac vita, quæ tota cursus quidam est. In media vero vita cursus huius, inter Deum scilicet, & creaturam, mensam superiorem, & inferiorem, aduenit *omnipotens Sermo* diuinus à *regalibus sedibus* paterni cordis, quo scilicet dulcesufurrium infert auribus dilectæ suæ diuinarum inspirationum, quibus eam vigilem reddidit, ne in ipsa caligine præ tædio dormiat, desiderijs otiosa, & amore tepida.
- Spes secura.* Tertium autem est spes secura, quam anima ex occultissimo susurrio paterni verbi meretur adipisci. Nam ut cæcus à natiuitate, qui desiderio flagrat ad videndum exteriorem visibilem omnium creaturarum ornatum, quem quia nunquam vidit, quicquid illi de huiusmodi dicitur cum desiderio quidem, sed sine imaginibus, & similitudinibus recipit, cum in se quæ nunquam vidit, nequaquam formare potest: sic seix anima venas suscipit diuini susurrij auribus quidem desideriorum suorum, sed sine imaginibus, & similitudinibus, quia susurrium illud incomprehensibilem gloriæ diuinæ essentiæ multitudinis demultionibus eidem inspirat, de qua nunquam perfectam imaginem habuit, vel habere velit: quia duntaxat nudam gloriosam diuinam essentia in seipsa, & cum seipsa videre desiderat, quomodo, & quando dilecto illam sua pietate manifestare placuerit.
- Cæterum, licet in hoc statu in ea creatura vniuersa silere cogantur, ipsa tamen minimè sibi ipsi silentium indicere potest, non cessando viscerosis desiderijs dulcia susurria cum dilecto inuicem frequentare, eumque nunc pijs argumentationibus, nunc gratiarum actionibus, nunc amorosis aspirationibus conueniens, & alloquens. Quod utique susurrium, licet sine verbis & imaginibus celebretur, nec percipere quis potest, nisi ipse dilectus, & dilecta, dicente sponsa: *Dilectus meus mihi, & ego illi*: nos tamen pro modulo nostro balbutiendo colloquium illud dulcissimum prosequamur, quibusdam dissimilibus similitudinibus. Nam inspiratum Dei verbum in sua aude cogitatione loquitur animæ, dicens: *Ego sum alpha, & omega*, hoc est, *principium, & finis* omnium creaturarum, *essentiale bonum earum*, ac perfecta beatitudo, vnicuique iuxta modum, & capacitatem suæ naturæ: plenitudo sum immensarum æternarum diuitiarum gratiæ, & gloriæ, *quas nec oculus vidit, nec auris audivit*, quas præparavi diligenti-

Susurrium
amoris.

Cantic. 2.

Apocal. 1.

Isaia 64.
1. Cor. 9.

gentibus me, vt fatientur & inebrientur ab *vberrate domus meae*. Cui felix anima dulci susurrio desideriorum suorum respondet: O quam *beati* qui edunt, & bibunt ad mensam tuam Domine, quoniam te lucide cognoscunt, iucunde laudant, magnifice gratias agunt, ardentem diligunt, & te fruuntur in *letitia, & exultatione*. Ego autem hic fame crucior, proiecta in cinere, & caligine, & lumen cali non video. Sitio te clare cognoscere. Esurio te perfecte diligere, nec desiderium meum adipisci valeo. Obsecro Domine, *si mihi gratiam in oculis tuis, ostende mihi faciem tuam*. Quid enim mihi est in caelo? & a te quid volui super terram? Cui respondit Dominus: *Ostendam tibi omne bonum, ostendam tibi faciem meam*: veruntamen non hac vita, quia *non videbit me homo, & viuet*. Futuri temporis est, quod petis, non presentis. Nunc instruantur sponsalia, parantur impensa, insilitur ornatui, paratur amplexui, sed in futurum reseruetur mutua fructuionis desideratiisimus complexus. Ad quod illa: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*. Pero Domine, vt verbum tuum fiat sicut *sacrificium uespertinum*. Et ego requiescens in spe, veluti catellus Domini mei, sub mensa perseuerabo patiens & sustinens, vt saltem *de micis eius* utcunque sustentari valeam, cum sponsa dicente: *Sub umbra illius quem desiderabam sedi, & fructus eius dulcis gutturi meo*. Et iterum: *Meliora sunt vbera tua vino, fragrantia vnguentis optimis*, id est, quia amerosum susurrium tuum, & spes secura, quibus me pascere, & consolari digneris, mihi *meliora sunt*, & dulciora, imaginatiua cognitione, magisque saporosa, & *fragrantia*, super oblectationem omnis intellectualis imaginationis. Ideo ceteris resutatis *vbera tua* fidelitatis & consolationis, velut fructus huius umbrę requirere non desinam, donec aspiret dies, & inclinentur umbrę. Veruntamen dilectus meus interim saltem *osculetur me osculo oris sui*, quoniam in tenebris conuenienter osculari potest, licet videri non ita. Tunc Pater misericordiarum, qui tribuit *omnibus* abundanter, & *non improperat*, dulciter se inclinat, vt osculum conferat, id est, immediatam suam ignotam presentiam ad amandum proflua prodigalitate funditus exponit. Ac anima illic de suspensis susurrijs, & desiderijs vniuersis, os suum, nudam, ciliect, & simplicem suam presentiam in Deum proclinat amorosa quadam profundatione sui ipsius. Ibi que se inuicem osculantur Deus, & anima, quoniam ipsa sine medio Deo coniungitur in unitatem amoris, & feliciter deificatur secundum diuinitatis totalitatem, prout videbitur in capite sequenti.

Psal. 35.
Psal. 85.
Psal. 44.

Luce 15.

Exod. 33.
Psal. 72.

Exod. 33.

Luce 1.
Psal. 140.
Math. 15.

Cantic. 2.
Cantic. 4.

Cantic. 4.
Iacob. 1.